

ROK XXI.

Kraków 12-go marca 1938

Numer 9.

PRZEGŁĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEN KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Cena abonamentu

Abonament kwartalny	4 zł
„ półroczny	8 zł
„ roczny	16 zł

Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują
w wszystkie biura dzienników i ogłoszeń

Godziny urzędowe Redakcji od 6 do 7

wiecz. Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Redakcja i administr. Kraków, Grodzka 40.

Telefon Nr. 132-67

Konto P. K. O. Nr. 400.342.

Ogłoszenia :

Wiersz milim. 1 szp. na okładce	40 groszy
Wiersz milim. 1 szp. na 1 str. okładki	60 groszy
Wiersz milim. 1 szp. w tekście	60 groszy
Cała strona okładki Zł 200 Pół strony okładki Zł 100	
Ćwierć strony Zł 50 Ósma strony Zł 25	
Cała strona w tekście Zł 450, Pół strony Zł 230	
Ćwierć strony Zł 120 Jedna ósma strony Zł 60	

Dziś w Kinoteatrze Dźwiękowym „WANDA” św. Gertrudy 5.

Najpiękniejszy film śpiewno-muzyczny prod. austr.

UBOSTWIANA

W głównych rolach :

MARTA EGGERTH

Hans Moser, Paul Hörbiger, Fritz Imhoff
Fritz v. Dongen

Poranki filmowe

W sobotę, dnia 12 marca o godzinie 3-ciej popoł.

W niedzielę, dnia 13 marca o godz. 10-tej i 12-tej

Z powyższego programu

Ceny miejsc od 50 groszy.

MIĘDZYNARODOWE TARGI PRASKIE

Targ eksportowy
światowego poziomu

CENTRALNY RYNEK CZECHOSŁOWACKIEGO PRZEMYSŁU

Korzystne kupno
Zapewniony zysk

OD 11 DO 20 MARCA 1938

Bezpośrednio po Targach Lipskich

3000 Wystawców — Doskonała jakość towarów.

50% zniżki na kolejach czechosłowackich

33% „ „ P. K. P. tam i z powrotem

Bezpłatne wizy C. S. R.

Wszelkich informacji udziela: Honorowe Przedstawicielstwo Targów Praskich

Władysław BOŁOŃSKI Kraków, św. Anny 3, I. p. — Telef.: 104-65

Reklama jest dźwignią handlu!

Tanie paszporty przy podróży morzem

Mało znany jest szerszej publiczności okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych, mocą którego niższe zostały opłaty paszportowe, jeżeli podróż za granicę odbywa się polskimi liniami żegludowymi. Okólnik ten z datą 15 grudnia 1937 ukazał się w nr. 34-ym Dziennika Urzęd. Min. Spraw Wewn.

Ulga jest dość znaczna, bo paszport taki kosztuje 40,— zł i ważny jest na 6 miesięcy. Zasadniczo paszport taki wydaje się tylko na kraje odleglejsze, do których podróż okrętem jest normalna, więc przede wszystkim poza Ocean, ale także do Skandynawii, Francji, Anglii itp. Okólnik wydany został w celu poparcia polskiej żegludgi pasażerskiej.

Przy sposobności pragniemy przypomnieć Czytelnikom najważniejsze ogólne przepisy paszportowe.

Paszport zwyczajny na jedną osobę z jednoczesnym terminem ważności podlega opłacie 80,— zł.

W wypadku uzyskania paszportu zbiorowego opłata redukuje się do 25 zł od osoby za miesięczny okres ważności.

Wystawianie paszportów zwyczajnych i przedłużanie ich ważności należy w kraju do władz powiatowych a za granicą do urzędów konsularnych.

Warunkiem uzyskania paszportu jest zasadniczo wykazanie tożsamości i obywatelstwa polskiego i zezwolenie władz wojskowych, jeśli w myśl obowiązujących przepisów jest wymagane. Do podania należy przedłożyć również poświadczenie zamieszkania w

okręgu władzy, u której złożono podanie o paszport oraz dwie fotografie.

Paszporty zwyczajne wydaje władza na okres do 3 lat, wyjątkowo 5 lat. Ustawa o paszportach z 14. VII. 1936 przewiduje, że Minister Spraw Wewnętrznych może przyznawać ulgi wzgl. całkowicie zwalniać od opłat. Dzieje się to w przypadkach:

- 1) wyjazdu do państw, z którymi zawarto umowy w sprawie ułatwień paszportowych — na czas trwania tych umów;
- 2) wyjazdu w ważnych sprawach rodzinnych;
- 3) wyjazdu w sprawach handlowych lub przemysłowych, których konieczność zaświadczy odpowiedni samorząd gospodarczy;
- 4) uzasadnionych stanowiskiem osób wyjeżdżających albo charakterem lub celem ich wyjazdu;
- 5) wyjazdu w ważnych sprawach naukowych.

Dodać należy, że z 1. 6. 1937 Minister Spraw Wewnętrznych przejął na wojewodów prawo przyznawania ulg paszportowych w przypadkach rodzinnych, przemysłowych, handlowych i naukowych.

Z mocy samej ustawy zwolnione są od opłat paszportowych emigranci, dalej osoby niezdolne, gdy wyjazd jest konieczny, osoby, którym przyznano zasiłek na wyjazd z funduszy publicznych i wreszcie dzieci do lat 13, jeżeli są wpisane w paszporcie rodziców czy opiekunów.

Natomiast osoby, wyjeżdżające w celu kształcenia się lub odbycia praktyki zawodowej oraz osoby, których zawód wymaga częstszych wyjazdów (np. komiwojażerzy) otrzymają paszporty ważne na rok za opłatą ustaloną dla okresu miesięcznego.

Podajemy na koniec warunki uzyskania paszportów z biurowych. Mogą z nich mianowicie korzystać uczestnicy wycieczek szkolnych, naukowych, badawczych, dydaktycznych i morskich oraz członkowie organizacji (związków, stowarzyszeń itp.) wyjeżdżający zbiorowo na podstawie zezwolenia Ministra Spraw Wewn.

SALON KRAWIECKI JÓZEF ISKERSKI

zawiadamia JW Panów, że najnowsze
żurnale i materiały mają już na składzie.

Zapraszam przeto Szan. Klientę
do oglądnięcia tychże

Kraków, Floriańska 3, I. p.
Telefon Nr. 116-67

Wykonuje z własnych i dostarczonych materiałów.

PRZEGŁĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ.

Rok XXI

Kraków, dnia 12 marca 1938

Nr. 9.

BIURO BUCHALTERYJNO - REWIZYJNE

**REWID.
KSIĄG**

WILHELMA LEINKRAMA

**znawcy
księgowości**

Kraków, Lubelska 23.

Telefon: 155-93.

Wykonuje wszelkie czynności, wchodzące w zakres księgowości.

Organizuje Amerykańską Księgowość Przebitkową

Wszelkie druki

pięknie i tanio ♦ wykonuje

Drukarnia Józefa Fischera

Kraków, Grodzka 62

Telefon Nr. 104-12

Rozpowszechniajcie „Przegląd Kupiecki”

Dla zapobiegania nadmiernym podatkom zakłada i ewentualnie prowadzi (też godzinowo) księgowość rutynowaną

BUCHALTER - BILANSISTA

uznawaną przez Urząd Skarbowy. Najnowszy „System przebitkowy”. Korespondencję niemiecką. Zamknięcie, ew. uzgodnienie ksiąg. Sporządza bilanse. Zgłoszenia pod „Bez kłopotów” do Administracji „Przeglądu Kupieckiego”.

FARBY

LAKIERY, OLEJE, PĘDZLE
wszelkie artykuły gospodar-
cze najtaniej zakupisz tylko

we firmie

„FARBOL”

KRAKÓW

UL. STRADOM 2.
(NAPRZECIW WAWELU)

TEL.: 169-31

Bezpłatne porady fachowe
Solidna obsługa! Gatunki najprzedszymsze!

Echa tygodnia.

Od czasu do czasu nasze czynniki miarodajne mają sposobność przekonać się o tym, w jakich dziedzinach całe społeczeństwo znajduje wspólny język. Najczęściej sposobność ta występuje przy omawianiu projektów, których realizacja grozi powiększeniem i tak już wielkiej i nieznosnej biurokratyzacji naszego życia zbiorowego. Na przykłady prób zwiększenia ciężarów podatkowych nie chcemy się już nawet powoływać, aby naszym fiskalistom nie dać powodu do twierdzenia, że „żadne społeczeństwo nie płaci chętnie podatków”. Ale ostatnio ministerstwo przemysłu i handlu mogło się ad oculus przekonać, że biurokratyzacja naszego życia gospodarczego i społecznego jest jedną z bardzo licznych dziedzin, w stosunku do których całe społeczeństwo bez różnicy poglądów politycznych chętnie się jednoczy. Jest to mianowicie zjednoczenie negatywne. Wystąpiło ono przy omawianiu projektu przymusowych zrzeczeń gospodarczych. Reakcja społeczeństwa przeciw temu projektowi była tak ostra a przy tym tak zgodna i powszechna, że p. minister przemysłu i handlu dr. Roman uznał za wskazane uspokoić zaniepokojoną opinię publiczną. Uczynił to w formie wywiadu, udzielonego „Gazecie Polskiej” w dniu 2 lutego b. r., w którym wyjaśnił, że cały ten niepokój jest nieuzasadniony, ponieważ ministerstwo przemysłu i handlu nie myśli o wprowadzeniu przymusowych zrzeczeń gospodarczych. Obywatel miał właściwie prawo po tym sądzić, że oświadczenie p. ministra gilotynuje cały ten nieszczęsny projekt. Tak też powszechnie sądzono. Ale wiadomości o lansowanym projekcie nie ustawały. Krążył on po całym kraju w formie cyrkularza, starannie odbitego, a obejmującego kilkanaście stron pisma maszynowego i w redakcji prawniczej dojrzałej do ukazania się w Dzienniku Ustaw. Źródła tego projektu były naogół nieznane. Ojcostwo jego przypisywano już to ministerstwu przemysłu i handlu już to biuru akcji i planowania. W końcu ktoś jednak musi ponosić odpowiedzialność za całe to szerzenie niepokojów publicznego, które

p. minister uznał słusznie za szkodliwe. Dziennik, który podaje jakąś notatkę wzbudzającą wątpliwości cenzora — ulega konfiskacie, uzasadnianej względami „bezpieczeństwa publicznego”. Konfiskowane są artykuły, krytykujące politykę gospodarczą — w imię zapobieżenia niepokojowi. A tu w „sztabie generalnym” polskiej polityki gospodarczej siedzą niektórzy urzędnicy, którzy naprawdę sięją niepokój w życiu gospodarczym przez zasypywanie go licznymi niebezpiecznymi projektami, a nikomu nie przychodzi na myśl wdrożenie raz jakiegoś postępowania dyscyplinarnego i przykładne ukaranie winnych tego rozsiewania niebezpiecznych poglądów. Przed kilku laty ówczesny wysoki dygnitarz ministerstwa skarbu prof. Wacław Fabierkiewicz napisał w „Kurierze Porannym” artykuł p. t. „Kuszenie św. Antoniego”, w którym opowiedział się za dewaluacją złotego. W kilka dni potem p. Fabierkiewicz został zawieszony w urzędowaniu za propagowanie poglądów, które wytwarzają nastrój szkodliwy dla rządowej akcji obrony waluty. Nasi ministrowie niejednokrotnie już podkreślali, że kanonem polskiej polityki gospodarczej jest popieranie inicjatywy prywatnej i walka z biurokratyzmem. Wszyscy urzędnicy, którzy nie zgadzają się z tym dogmatem polskiej polityki gospodarczej winni być odsunięci od wpływu na jej realizację. Nietylko to. Fabrykowanie projektów, których założenia i cele sprzeczne są z tym kanonem polskiej polityki gospodarczej winno być urzędnikom zabronione tak jak nie do pomyślenia jest, aby urzędnik polski mógł pogodzić swą służbę dla państwa z propagandą idei dla państwa szkodliwej. Urzędnik państwowy powołany i opłacany dla realizacji polityki popierania inicjatywy prywatnej i walki z biurokratyzmem, nie może tworzyć ani współpracować nad tworzeniem projektów, których skutkiem musi być osłabienie inicjatywy prywatnej i wzrost biurokratyzmu.

A tymczasem p. wiceminister Rose oświadczył niedawno w klubie sprawozdawców parlamentarnych, że na

BIURO BUCHALTERYJNO-REWIZYJNE WILHELMA SOKOLERA KRAKÓW

ul. Szopena 12. Telefon 180-98.

Zakładanie i prowadzenie prawidłowych ksiąg
Bilanse — Sprawy buchalteryjno-podatkowe
Nadzór nad księgowością — Rozliczanie spółników

Organizacja nowoczesnej księgowości przebitkowej
„DEFINITIV”

temat idei związków przymusowych pojawiło się w naszym ministerstwie przemysłu i handlu ostatnio aż 16 projektów! To jest przecież cały sztab urzędników! Ludzie ci ślęczeli więc nad pomysłami tępienia inicjatywy prywatnej, powiększania biurokratyzacji naszego życia gospodarczego. I nikt im w tym nie przeszkadzał. Co gorsza — ktoś ich musiał inspirować do tego. Kto?

Prawdopodobnie nigdy się tego nie dowiemy. Wszakże ziarno — i to dość grube — tych pomysłów pozostało w postaci tez, opracowanych przez ministerstwo przemysłu i handlu dla komisji utworzonej z przedstawicieli życia gospodarczego wystąpili z takim projektem. „Pracjonizm” gospodarczego. Ministerstwo przemysłu i handlu nie chce się bowiem wyrzec idei związków przymusowych i pragnie jedynie, aby sami przedstawiciele życia gospodarczego wystąpili z takim projektem. Pragnienie to formułuje w tezie IV. w słowach: „Drogą, prowadzącą do tego celu (scilicet, znalezienia metod, aby interwencjonizm urzędowy i prywatny tak zorganizować, aby mógł osiągnąć zamierzone cele) mogłoby być ewentualne uzupełnienie dzisiejszej struktury samorządu gospodarczego przez stworzenie w tych gałęziach produkcji, w których produkcja jest reglamentowana w całości lub w przeważającym stopniu na zasadzie zarządzeń państwowych lub porozumień kartelowych, obok samorządu gospodarczego terytorialnego, pionowego samorządu branżowego”. Innymi słowy ministerstwo przemysłu i handlu chciałoby, aby przedstawiciele życia gospodarczego, reprezentowani w mianowanej komisji wyrazili zgodę na stworzenie jeszcze jednej „reprezentacji”.

Naszym zdaniem jest to zupełnie niepotrzebny przerost organizacyjny. Samorząd gospodarczy terytorialny (Izby Przemysłowo-Handlowe, Izby Rzemieślnicze, Izby Rolnicze) został właśnie powołany do tego, aby służył radami i opiniami ministerstwu resortu gospodarczego. Jeżeli Izby Przemysłowo-Handlowe aktualnie nie wywiązują się ze swej roli w sposób zadowalający, to nie jest to wina struktury Izb, które we wszystkich krajach europejskich doskonale spełniają swe funkcje, lecz wina sposobu, w jaki Izby te są tworzone. W gruncie rzeczy bowiem samorząd gospodarczy terytorialny jest dziś w du-

ŻYDOWSKA ŚREDNIA SZKOŁA HANDLOWA
KRAKÓW, STRADOMSKA 10, TEL. 164-40

OTWIERA DNIA 12 MARCA 1938 R.

KURS DLA KUPCÓW
I PRACOWN. HANDL.

POD HASŁEM:

KUPIEC NOWOCZESNY

OPLATA ZA CAŁOŚĆ KURSU (22
wykłady) ZŁ. 2- CZYSTY DOCHÓD
PRZEZNACZONY NA T. O. Z.

Informacje i karty wstępu w Sekretariacie Szkoły
w godzinach 9 — 2.

żej mierze „mianorządem”, coraz rzadziej odważającym się na samodzielność myśli i działań. Należy przywrócić w całości właściwy charakter Izb, należy skończyć z ingerencją rządową w zakresie wyboru ich reprezentacji, ich zadań i sposobu ich opiniowania, a Izby wrócą do swej roli najważniejszego doradcy w sprawach polityki ekonomicznej. Obok Izb jako samorządu gospodarczego związki dobrowolne są zawsze i we wszystkich rozumnie administrowanych państwach czynnikiem współpracy w tworzeniu polityki gospodarczej. Natomiast „pionowy” samorząd branżowy, odpowiadający wzorom polityki gospodarczej państw totalnych — jest instytucją zgoła niepotrzebną, a nawet w pewnej mierze szkodliwą. Przyda on się tylko tym, którzy dostaną w tej instytucji posady.

Nie wątplimy, że w tym duchu wypowie się też większość komisji. Ale chcielibyśmy uzyskać pewność, że po ostatecznym odrzuceniu przez przedstawicieli życia prywatno-gospodarczego wszelkich projektów tak czy inaczej pomyślanej biurokratyzacji życia gospodarczego ministerstwo z tych pomysłów raz nareszcie zrezygnuje.

CZEKOLADA

A. PIASECKI S. A.

ADW. Dr. D. SCHLANG (Kraków).

Likwidacja ulg podatkowych

Uwaga na termin 31. III. 1938.

Wobec zbliżającego się terminu ostatecznej likwidacji ulg podatkowych zawartych w Rozp. Minist. Skarbu z dnia 15. 4. 1935. (Dz. U. Nr. 30, poz. 243/36). Tekst jednolity z Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 11 z r. 1936 — i z uwagi na konieczność dopełnienia przez zainteresowanych w terminie do dnia 31 bm. szeregu powinności — uważamy za wskazane zaznaczyć płatników korzystających z ulg z całokształtem stanu prawnego tej sprawy w świetle Rozporządzenia Min. Sk. i wyjaśnień zawartych w licznych okólnikach ministerialnych z zapodaniem istotnych wskazówek praktycznych.

Aby dokładnie zrozumieć w jakim kierunku przysługiwały poszczególnym płatnikom ulgi — musimy cofnąć się o 2 lata wstecz tj. do chwili wydania Rozporz. o ulgach i przejść historycznie poszczególne etapy ulg — przewidzianych dla każdego roku budżetowego tj. w latach 1935/36, 1936/37 i 1937/38.

Rozporządzenie o ulgach z 15. 4. 1935 — zostało wydane na 15 dni po ukończeniu roku budżetowego 1934/35. i dlatego przyjmuje jako jeden ze swych punktów wyjścia termin 31 marca 1935. Należy pamiętać, że skarbowy rok budżetowy, nie jest identyczny z rokiem kalendarzowym lecz rozpoczyna się 1 kwietnia i kończy się z dniem 31 marca następnego roku. Księgi bierze Urzędów Skarbowych, w których wpisuje się przypisy i wpłaty podatków — są prowadzone odrębnie dla każdego roku budżetowego, tak, że z dniem 31. marca każdego roku zamyka się konto każdego płatnika i zaległość końcową przenosi się do nowej księgi bierze następnego roku budżetowego z dniem 1 kwietnia jako t. z. „zaległość początkową”. Bez dokładnego zrozumienia, tych pojęć nie można orjentować się w dość zawitych przepisach ustawy o ulgach, która operuje wyłącznie terminami takimi, jak np. „podatek przypisany w danym roku budżetowym” lub „zaległość początkowa i końcowa”. — I tak tam gdzie ustawa wspomina np. o podatku wymierzonym lub przypisanym w roku budżetowym 1933/34. — należy rozumieć ten podatek, który został wpisany na koncie bieżym płatnika w czasie od dnia 1 kwietnia 1933 do 31 marca 1934. bez względu na to, za który rok podatkowy wymierzony został podatek.

Po tych wyjaśnieniach ogólnych, możemy z łatwością przejść do szczegółowego omówienia przepisów o ulgach:

1). Jakie podatki podlegają ulgom?

Ulgom podlegają zaległości w następujących podatkach: a) gruntowym, b) przemysłowym (czyli obrotowym), c) dochodowym (dział I t. j. z wyjątkiem po-

datku dochod. od uposażeń służbowych), d) od nieruchomości, e) od lokali, f) od placów budowlanych i g) wojskowym.

Wszystkie powyższe podatki podlegają zasadniczo ulgom, o ile **pochodzą z przed dnia 1. kwietnia 1933.** — t. z. o ile zostały wymierzone i w księdze bierze przypisane do 31 marca 1933. — Np. podatek przemysłowy za 1931 został wymierzony w połowie kwietnia 1932 i zasadniczo podlega ulgom, natomiast podatek przemysłowy za rok 1932 został wymierzony i przypisany po 1. kwietnia 1933 i dlatego ulgom z art. 3. rozp. o ulgach w kierunku umorzenia — nie podlega — a co najwyżej podlega przy zaistnieniu pewnych warunków — odroczeniu do dnia 31. marca 1938. (§ 4. ust. (1) rozp.) i ulgom przewidzianym dla odroczonej pretensji (o czym niżej szczegółowo podamy).

2). Kto miał prawo korzystania z ulg?

Ustawa wymagała do korzystania z ulg, zaistnienia 2 zasadniczych warunków:

a). że płatnik musiał w roku budżetowym 1934/35 (a więc w czasie od 1. 4. 1934. do 31. 3. 1935) wpłacić do Kasy Skarbowej na dany podatek podlegający ulgom, co najmniej sumę, stanowiącą równowartość przypisanego mu w tym roku budżetowym danego podatku i

b). że ogólna suma zaległości figurująca w księdze bierze w dniu 31. marca 1935. w tym podatku — w porównaniu z zaległością tego samego podatku z dniem 31 marca 1933. nie uległa zwiększeniu.

Kto nie spełnił tych 2 warunków, ten wogóle ulgom nie podlegał już od samego początku; myśl przewodnia ustawy szła w kierunku przyznania ulg przede wszystkim tym płatnikom, którzy w ostatnim roku budżetowym przed wydaniem Rozp. o ulgach płacili bieżące podatki i nie dopuścili do zwiększenia zaległości istniejącej na koncie z dniem 1. 4. 1933.

UWAGA! Chcąc jednak umożliwić jak najszerszym warstwom płatników korzystania z ulg — zezwolono tym płatnikom, którzy nie wpłacili w roku budżetowym 1934/35. takiej sumy (czyli równowartości) ile im w tym roku przypisano — aby w ulgowym terminie do dnia 1. czerwca 1935. (rolnicy do dnia 15. 10. 1935), t. z. respiro dopłacili brakującą do tej wysokości (t. z. równowartość) tej sumy różnicę. Obojętną jest rzeczą, czy wpłaty były dobrowolnie uiszczane czy w drodze egzekucji.

Toteż Urzędy Skarbowe wysyłały do poszczególnych płatników zaraz po wyjściu ustawy o ulgach — zawiadomienia, że będą mieli prawo korzystania z ulg

podatkowych, o ile do dnia 1 czerwca 1935 — dopłacą brakującą równowartość. (§ 7. rozp. o ulgach).

Kto więc dopłacił tę różnicę w terminie, ten podpadał pod ulgi.

3). Jakie ulgi przewiduje ustawa?

Rozp. z 15. 4. 1935. przewiduje następujące ulgi:

- I). umorzenie (art. 3. rozp.),
- II). odroczenie płatności do 31. 8. 1938 (art. 4),
- III). stopniowe umorzenie odroczonej zaległości (§ 5).
- IV). Bonifikaty.

ad I). Jakie podatki podlegają umorzeniu? (§ 3.)

Kto spełnił warunki podane wyżej pod 2), t. j. wpłacił od 1. 4. 1934 do 31. 3. 1935 (względnie w terminie ulgowym do dnia 1. 6. 1936), równowartość przypisanego podatku w danym roku budżetowym (mogły to być wpłaty na zaległości z lat poprzednich — byleby zostały dokonane w tym czasie i w wysokości przypisów dokonanych w tymże roku) — wówczas Kasy Skarbowe (poraz pierwszy z końcem roku budżetowego 1935/36 a więc z dniem 31. 3. 1936 — Ok. Min. Sk. z 17. 4. 1935. D. V. 15444/1/35) porównały stan zaległości płatnika w każdym poszczególnym podatku odrębnie — wedle 2 dat (t. z. Stichtage) t. j. saldo istniejące w dniu 31 marca 1935 — ze saldem t. j. zaległością istniejącą w dniu 1. kwietnia 1933. Jeżeli z porównania tych 2 zaległości okazało się, że zaległość w dniu 31 marca 1935. nie zwiększyła się w stosunku do zaległości z dnia 1. 4. 1933 — natomiast — **połowa zaległości podatkowej pochodząca** (a więc przypisana na koncie w księdze bierczej) **z przed dnia 1 kwietnia 1933 — została umorzona definitywnie** — bez względu na to, czy płatnik w późniejszych latach płacił bieżące podatki i miał wymiary — natomiast druga połowa (nieumorzona) została **odroczona do dnia 31. marca 1938** z tym że odsetki od tej odroczonej zaległości za cały czas do dnia 31. marca 1934 włącznie zostały darowane (art. 6. rozp. o ulgach).

Ta odroczonej część zaległości do dnia 31. 3. 1938 — oznaczona jest w księgach bierczych i na upomnieniach egzekucyjnych znakiem „O” — i podlega dalszym ulgom wymienionym niżej pod II i pod III).

O ile by jednak z porównania zaległości płatnika wedle stanu z dnia 31. 3. 1935. ze stanem konta z dnia 1. 4. 1933. okazało się że zaległość z dnia 31. 3. 1935 (wpłaty w terminie ulgowym do dnia 1. 6. 1935 dokonane — nie mają w tym wypadku znaczenia, O. M. S. z 16. 7. 1935. L. D. V. 24006/1/35) w porównaniu z zaległością z dnia 31. 3. 1933. nie tylko się nie zwiększyła ale uległa zmniejszeniu powyżej 25% — natomiast cała zaległość pochodząca z przed 1. 4. 1933. ulega natychmiastowemu umorzeniu.

Uwaga — dla płatników, którzy w latach 1933/34 nie prowadzili więcej przedsiębiorstw.

Wedle pierwotnego tekstu rozporządzenia o ul-

gach z dnia 15. 4. 1935. — płatnicy, którzy w latach 1933 lub 1934 zlikwidowali przedsiębiorstwa i nie mieli w latach budżetowych 1933/34 lub 1934/35 wymiarów nie mogli korzystać z ulg.

Dopiero nowela z dnia 31 marca 1936. (Dz. Urz. Nr. 30, poz. 243) wprowadziła zmianę w tym kierunku, że o ile płatnik nie miał w r. 1934/35. przypisu podatkowego a mimo to posiada zaległość w tym podatku z przed 1. 4. 1933, natomiast może korzystać z tych samych ulg co wyżej pod I) podano — o ile jego zaległość z dnia 31. 3. 1935 — w porównaniu z sumą z dnia 31. 3. 1933 — **na skutek dokonanych upłat** w czasie od 1. 4. 1933. do 31. 3. 1935. (termin ulgowy nie ma tu zastosowania do umorzeń — a jedynie na wypadek zapłaty całego przypisu z roku 1933/34 do dnia 1. 6. 1935 — następowało odroczenie zaległości z przed 1. 4. 1933 do dnia 31. 3. 1938. ze skutkami odroczenia, t. j. częściowych bonifikat i możliwość zapłaty w częściach — art. 7. ust. 3. rozp. o ulg. i O. M. S. z 11. 5. 1935. L. D. V. 17931/1/35) — co najmniej nie uległa zwiększeniu lub zmniejszyła się o przeszło 25%. Wówczas połowę się umarza, a połowę odracza — zaś w drugim wypadku całą zaległość z przed 1. 4. 1933. się umarza. (§ 3. ust. (2)).

To samo dotyczy, gdy płatnikowi nie przypisano podatku w latach 1933/34 i 1934/35. wówczas może on korzystać z ulg (z § 3. o umorzeniu) o ile zaległość z 31. 3. 1935 w porównaniu z zaległościami z dnia 31. 3. 1933. na skutek jego rzeczywistych (a nie w terminie ulgowym) **upłat** uległa zmniejszeniu. (Musiał za tym coś upłacić). Upłaty dokonane w terminie ulgowym nie mają żadnego znaczenia). (§ 3. ust. (3)).

Jeżeli płatnik przeniósł się do innego Okręgu wy-

**BIURO
BUCHALTERYJNO - REW.
S. GRÜNSTEIN
KRAKÓW, GRODZKA 28**

Organizacja
księgowości przebitkowej

Wykonuje
wszelkie prace
w zakres
księgowości

Sporządza:
**BILANSE
ZEZNANIA
o dochodzie**
Tel. 165-73

miarowego i płacił bieżące podatki, nie utracił prawa do ulg, o ile zgłosił o tym Urzędowi Skarbowemu swego miejsca zamieszkania z zapodaniem dawnego Urzędu Skarbowego.

ad II Odroczenie (§ 4).

Płatnikowi który zapłacił cały wymiar dokonany w roku 1934/35 w tymże czasie (lub w terminie ulgowym — odracza się do dnia **31. 3. 1938** niezależnie od umorzeń przewidzianych w ust. I) (* 3 rozp. o ulg.) także **cały przypis za rok budżetowy 1933/34** (a więc podatek przemysłowy za 1932, dochowy 1933, od nieruchomości 1933, od lokali 1934). Te odroczenia uzależnione są od dotrzymania terminów płatności podatków bieżących wymierzonych w czasie od 1935/36 do 1937/38.

ad III) Częściowe umorzenie odroczonych zaległości.

Ministerstwo Skarbu, odraczając zaległości wyżej wymienione do dnia 31 marca 1938. pragnęło niemal całą (bo około 90%) zaległość umorzyć na rzecz tych, którzy bieżące podatki w następnych 3 latach budżetowych 1935/36 do 1937/38 punktualnie będą płać. Dlatego zarządziło, że 1) o ile płatnik zapłaci w roku 1934/35 (lub w terminie do 31. 3. 1936) podatek przypisany mu w roku budżetowym 1934/35 — natenczas z odroczonej do dnia 31. 3. 1938 zaległości umorzy mu się 10%.

2). o ile w latach budżetowych 1935/36., 1936/37. i 1937/38. uiszcza podatek, jaki mu w tych latach będzie przypisany umorzy się

w roku budżetowym 1935/36	— 15%
„ „ 1936/37	— 20%
„ „ 1937/38	— 25%

zaległości odroczonych do 31. 3. 1938. po myśli § 4. rozp. o ulgach.

Jeżeli więc płatnikowi odroczone do dnia 31. marca 1938 kwotę 1000 zł. i płać bieżące przypisy w poszczególnych latach budżetowych w czasie do 31. 3. każdego roku — natenczas odrazu w dniu 31. 3. 1936. umorzono mu 10%+15% czyli 250 zł. — w roku 1936/37 — 20% (odroczonej zaległości 1000 zł.) czyli 200 zł. — a w dniu 31. 3. 1938 umorzy mu się 25%

czyli 250 zł. — a zatem łącznie 700 zł. — tak, że z odroczonej sumy 1000 zł. miałby w dniu 31. 3. 1938. zapłacić tylko 300 zł. (umorzono 70%) — te 300 zł. podpadają dalszym ulgom wymienionym niżej pod IV). (§ 5. rozp. o ulg.).

Ponieważ prawo do odroczenia i do częściowego umorzenia — uwarunkowane jest od zapłacenia bieżących przypisów w ciągu każdego roku budżetowego — wobec tego — w razie niezapłacenia podatku przypisanego przed 31. 3. najpóźniej do 31. 3. danego roku płatnik utracił prawo do częściowego umorzenia i odroczenia danej części zaległości do dnia 31. 3. 1938. i ta część uległa natychmiastowej egzekucji (§ 5 a rozp.). I tak np., jeżeli ktoś wymiaru podatku dochod. za 1937. nie zapłaci do dnia 31. 3. 1938. traci prawo do częściowego umorzenia 25% odroczonej zaległości — należnej mu za rok 1937/38.

Uwaga: Rozłożenie na raty, o ile one przekracza ją termin 31. 3. powodują utratę ulg.

ad IV). Bonifikata.

Wreszcie ostatnią ulgą, było to, że niezależnie od wszystkich wyżej wymienionych ulg — można odroczone do dnia 31. 3. 1938. zaległości — podpadające ulgom spłacić przed terminem koniecznym (31. 3. 1938) i za to otrzymywano pewne bonifikaty — w zależności od tego, kiedy wpłacono dane sumy. Oczywiście, że im wcześniej wpłacono, tym większe były bonifikaty. — I tak — wpłaty dokonywane:

1) w roku budż. 1935/36	obliczano za każde 100 — 250
2) „ „ „ 1936/37	„ „ „ 100 — 200
3) „ „ „ 1937/38	„ „ „ 100 — 150

Kto więc uiszcza do dnia 31. 3. 1938. na poczet zaległości podpadające ulgom — ma prawo żądać zaliczenia za każde 100 zł. — 150 zł. — czyli $\frac{1}{3}$ ma darowaną.

Pozatym — można tę zaległość spłacić w czasie do dnia 31. 3. 1938. papierami wartościowymi, a to pożyczką narodową 6% (imienną) lub 5% pożyczką Konwersyjną z 1924. wedle wartości nominalnej 100 za 100 zł. i mimo to zachowuje się wszelkie bonifikaty. (N. B. że innymi papierami można również uplać zaległość odroczoną).

Obowiązkiem więc każdego płatnika jest dopilnowanie terminu 31. 3. 1938. dla zachowania swych praw — wypływających z przepisów o ulgach z 15. 4. 1935.

P. T. Abonenci „Przeglądu Kupieckiego” oraz Członkowie Krak. Stowarzyszenia Kupców mogą otrzymać zniżki do kina „Wanda” w Adm. „Przegl. Kupieckiego”.

OŁÓWKI**GRAFITOWE, KOPIOWE I KOLOROWE****DLA SZKÓŁ, BIUR I RYSOWNIKÓW****POLECA:****Polska Fabryka Ołówków****L. i C. HARDTMUTH-LECHISTAN****SP. AKC. W KRAKOWIE****Gener. zastępstwo: Bernard Ratz Kraków Czarnowiejska 70.****Do nabycia we wszystkich składach papierniczo-piśmienniczych**

Uzupełniona lista biegłych podatkowych.

Doświadczenie ostatnich lat wykazało, jak ważnym jest zadanie instytucji biegłych podatkowych i to zarówno przy akcji wymiarowej jakoteż odwoławczej. Od właściwego składu tych czynników, współdziałających przy procedurze wymiarowo-odwoławczej, wielokrotnie uzależniony jest los płatnika. Okazało się jednak, że dotychczasowa lista biegłych jest nieodpowiednią wzgl. niedostateczną, a to zarówno z uwagi na naturalny ubytek wielu biegłych (na skutek śmierci wzgl. likwidacji przedsiębiorstw), jakoteż z uwagi na brak w niej przedstawicieli poszczególnych działów handlu, — Ta ograniczona ilość biegłych powodowała nadmierne ich absorbowanie tak, że zachodziła konieczność wydajnego uzupełnienia i rozszerzenia tej listy.

Krakowskie Stowarzyszenie Kupeców oraz Związek Stowarzyszeń Kupieckich Małopolski Zach. zainicjowały więc na terenie krakowskiej Izby Przemysłowo Handlowej **rozszerzenie** dotychczasowej listy biegłych, a uzyskawszy na to zgodę Izby P. H., zwołało szereg konferencji branżowych, podczas których poinformowano członków o roli, znaczeniu, prawach i obowiązkach biegłych podatkowych, poczym poszczególne branże dokonały wyboru osób najwłaściwszych, obiektywnych i należycie ze stosunkami kupiectwa obeznanych.

Izba Przemysłowo Handlowa uwzględniając listę, zaprojektowaną przez Stowarzyszenie, podała ją do wiadomości Izbie Skarbowej, a tym samym lista ta uważana być może za oficjalną.

Pamiętać bowiem należy, że w myśl art. 70. § 3. ordynacji podatkowej: „biegłych powołuje się z list, **przedstawionych** władzom skarbowym przez instytucje samorządu gospodarczego”. Odmienne więc aniżeli to miało miejsce przy nominacji dawnych Komisji Szacunkowych, nie zachodzi obecnie ustawowy wymóg **zatwierdzenia** tej listy przez Władze skarbo-

we lecz wymagany jest tylko **przedstawienie** jej władzom skarbowym przez instytucje samorządu gospodarczego.

W najbliższych dniach zwoła Krakowskie Stowarzyszenie Kupeców konferencję nowomianowanych biegłych, celem pouczenia ich o przepisach ordynacji podatkowej, o prawach i obowiązkach biegłych, aby dzięki tym wiadomościom mogli skutecznie służyć celom, do których powołani są na podstawie ordynacji podatkowej.

Chwilowo Izba Przemysłowo Handlowa opracowała listę biegłych dla **K r a k o w a** — i listę tę w dzisiejszym numerze zamieszczamy. — W opracowaniu Izby P. H. znajduje się lista biegłych dla **provincji**, a po przedłożeniu tej listy przez Izbę P. H. władzom skarbowym, bezzwłocznie zamieścimy ją na łamach naszego czasopisma.

(Do numerów naszego czasopisma, przeznaczonych dla prowincji, nie dołączamy wykazu biegłych krakowskich, jako nie aktualnego dla prowincji).

Kronika.

NA POŻEGNANIE P. NACZELNIKOWI 2. URZĘDU SKARBOWEGO — r. ARASZKIEWICZOWI.

Onegdaj opuścił nasze miasto Naczelnik 2. Urzędu Skarbowego p. radca Araszkievicz po 3-letnim pobycie na tym stanowisku. Kupecy — płatnicy podatkowi — z żalem rozstali się z p. Naczelnikiem, który pozostawił po sobie najlepszą pamięć urzędnika-obywatela, umiającego doskonale pogodzić twarde obowiązki stróża Skarbu Państwa z obowiązkami obywatelskimi.

Płatnik, zgłaszający się z petycją do p. Naczelnika, zawsze wiedział że zwraca się do urzędnika,

KOMUNIKAT.

Legitymacje na Targi Wiedeńskie po zł. 8.— należy być można w Krak. Stowarzyszeniu Kupców, Kraków, Grodzka 40.

który kieruje się li tylko względami słuszności i sprawiedliwości, że dążeniem jego jest ułatwienie i umożliwienie płatnikowi spełnienie jego ciężkich obowiązków.

Panu Naczelnikowi Araszkiewiczowi, przeniesionemu na równorzędne stanowisko do Radomska, towarzyszyć będą w Jego dalszych kolejach życia miłe wspomnienia i szczerą życzliwość płatników krakowskich.

WIEDEŃSKIE TARGI WIOSENNE 1938
(13—19 marca)

Obesłanie tegorocznych Wiedeńskich Międzynarodowych Targów Wiosennych składa niezawodnie dowód nadzwyczajnego rozwoju gospodarstwa austriackiego. Korzystne widoki Wiedeńskich Targów Wiosennych nie ucierpią bynajmniej przez ograniczenie przestrzeni, spowodowane spłonieniem Rotundy. Gałęzie eksportowe są bowiem na Targach Wiosennych 1938 r. nie tylko zupełnie niedotknięte ograniczeniem przestrzeni wystawowej, lecz przeciwnie posiadają nawet dzięki współudziałowi szeregu nowych nader poważnych firm nową siłę atrakcyjną dla cudzoziemców.

W Pałacu Targów wystawione będą jak coroku ostatnie nowości z zakresu produkcji artykułów użytkowych i użytkowych, wyrobów skórzanych, wyrobów z dziedziny mody, odzieży, mebli, zabawek, instrumentów muzycznych, galanterii oraz wytwory wiedeńskiego i austriackiego rzemiosła artystycznego.

Obszar wystawowy w Praterze będzie obejmował znowu Wystawę Techniczną, Wystawę budowy, Wystawę drogową, maszyny rolnicze, oddział środków spożywczych oraz w bieżącym roku szczególnie bogato obesłany Pokaz motocykli.

Uczestnikom Wiedeńskich Targów Wiosennych przyznane są liczne dalekoidące ulgi paszportowe i kolejowe:

Ulgi paszportowe: Wolny od wizy wjazd do Austrii, wolny od wizy przejazd przez Czechosłowację, wolny od opłaty wizowej przejazd przez Niemcy, oraz zniżka opłaty wizowej na przejazd przez Węgry.

Ulgi kolejowe: na kolejach krajowych i zagranicznych, na liniach lotniczych oraz na liniach żeglugi rzecznej i morskiej.

**PRZYMUSOWE ŚCĄGANIE NIEDOBORÓW
CELNYCH.**

Okólnikiem Ministerstwa Skarbu z dn. 10 stycznia 1938 r. (Dz. Urz. nr. 2) został uchylony okólnik z dnia 27 grudnia 1932 r. w sprawie przymusowego ściągania niedoborów celnych, który stanowił dotychczas miarodajne wskazówki dla urzędów celnych przy

postępowaniu egzekucyjnym. Nastąpiło to w związku z ukazaniem się zarządzenia z dnia 17 grudnia 1937 r. (Dz. Urz. nr. 33, poz. 931), w myśl którego poczynawszy od dnia 1 stycznia b. r. przy przymusowym ściąganiu należności urzędy celne stosują postanowienia instrukcji z dnia 15 czerwca 1937 r. o stosowaniu przepisów dotyczących postępowania egzekucyjnego władz skarbowych. Instrukcja egzekucyjna dla władz skarbowych z dnia 22 lipca 1932 (Dz. Urz. nr. 20) stosowana jest od dnia 1 stycznia r. b. nadal tylko w urzędach skarbowych.

K O M U N I K A T.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie podaje sferom zainteresowanym tutejszego okręgu informacje o ostatnio ogłoszonych przetargach.

I tak Sąd Okręgowy w Tarnowie ogłosił przetarg ofertowy na dostawę materiałów pisarskich.

Dyrekcja Kolei Państwowych w Poznaniu rozpiła przetarg nieograniczony na dostawę szeregu artykułów: palników i osad do lamp naftowych, odlewów żeliwnych maszynowych, części do parowozów i tendrów, różnych chemikaliów i t. p.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Krakowie ogłosiła przetarg na dostawę kurków grzewniczych — warunki dostawy przeglądać można w D. O. K. P. w Krakowie.

Bliższych informacji dotyczących powyższych przetargów zasięgnąć można w biurze Izby między godziną 9 a 12.

—:O:—

Izba Przemysłowo-Handlowa przypomina zainteresowanym przedsiębiorcom, że w dniach od 13 do 19 marca odbędzie się, jak corocznie, 34 Międzynarodowe Targi Wiedeńskie.

—:O:—

Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie podaje, że otrzymała ostatnio informację z Dyrekcji Okręgu Poczty i Telegrafów we Lwowie, że zaprowadzono w Urzędzie pocztowo-telekomunikacyjnym w Rozwadowie koło Tarnobrzegu całodzienną i całonocną służbę telefoniczną i telegraficzną.

—:O:—

Izba przemysłowo-handlowa w Krakowie, mając na względzie doniosłe znaczenie jakie dla życia gospodarczego, a zwłaszcza dla obrotu towarowego posiada należycie postawiona komunikacja, rozpiła w ostatnim czasie ankietę, w celu sprecyzowania postulatów sfer przemysłowych i handlowych w tym zakresie.

Uzyskane w wyniku ankiety postulaty i wnioski sfer gospodarczych przedstawił delegat Izby przemysłowo-handlowej na konferencji zorganizowanej przez D. O. K. P. w Krakowie.

Postulaty te dotyczyły w szczególności ruchu pociągów towarowych, obsługujących stacje kolejowe Łańcut, Tarnów, Rzeszów i Żywiec i zostały niemal w całej rozciągłości uwzględnione przez odnośne czynniki.

Okólnik w sprawie zgłoszeń wywozowych i zaświadczeń walutowych

Z dniem 21 lutego r. b. weszło w życie nowe zarządzenie Min. Przem. i Handlu w sprawie przyjmowania zgłoszeń wywozowych i wydawania zaświadczeń walutowych.

W zarządzeniu tym ustalono instytucje którym należy składać zgłoszenia wywozowe oraz które będą wydawać eksporterom zaświadczenia walutowe.

Są to: Polski Instytut Rozrachunkowy, Polska Konwencja Węglowa w Katowicach, Związek Eksportowy Polskich Hut Żelaznych w Katowicach, Polski Związek Przemysłowców Metalowych w Warszawie, Unia Polskiego Przemysłu Górniczo-Hutniczego w Katowicach, Polski Eksport Naftowy we Lwowie, Związek Przemysłu Chemicznego w R. P. w Warszawie, Konwencja Przedzahi Wełny Czesankowej w Polsce w Łodzi, Syndykat Eksportu Odzieży w Łodzi, Związek Papierni Polskich w Warszawie, Dyrekcja Naczelna Lasów Państwowych w Warszawie, Komitet Eksportowy Materiałów Tartych przy Radzie Naczelnej Związków Drzewnych w Polsce w Warszawie, Komitet Eksportowy Papierówki przy Radzie Naczelnej Związków Drzewnych w Polsce w Warszawie, Komitet Eksportowy Sliprów i Podkładów przy Zrzeszeniu Związku Właścicieli Lasów w Warszawie, Komisja Parytetowa przy Zrzeszeniu Związków Właścicieli Lasów w Warszawie, Komitet Eksportowy Dykt przy Związku Fabrykantów Fabryk i Fornierów w Warszawie, Polsko - Gdański Przemysł Ryżowy w Krakowie, Związek Eksporterów Zboża R. P. w Poznaniu, Polski Związek Eksporterów Bekonu i artykułów w Warszawie, Zrzeszenie Eksporterów Drobiu i Ubocznych artykułów Rolnych w Warszawie, Związek Zawodowy Eksporterów Zrzeszeń Jaj w Warszawie, Związek Spółdzielni Mleczarskich i Jajczarskich w Warszawie, Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego w Warszawie, Bank Cukrownictwa, Sp. Akc.

w Poznaniu, Związek Zachodnio - Polskiego Przemysłu Cukrowniczego w Poznaniu, Ogólnopolskie Zrzeszenie Przemysłowców i Eksporterów Przetworów Ziemiaczanych w Poznaniu, Zrzeszenie Producentów Przędzy Bawełnianej w Polsce w Łodzi, Zrzeszenie Eksporterów WYROBÓW Włókienniczych w Bielsku, Związek Polskich Fabryk Portland i Cementu w Warszawie, Zrzeszenie Przemysłowców w Białymstoku, Związek Hut Szklanych w Polsce w Warszawie, Dyrekcja Państwowego Monopolu Solnego w Warszawie, Rada Naczelna Przemysłu Filmowego w Polsce w Warszawie, Ogólnopolski Związek Przetwórców i Eksporterów Pierza i Puchu w Warszawie, Zrzeszenie Wytwórców Konserw w Warszawie.

Komisja Obrotu Towarowego może według uznania w wypadkach wyjątkowych, przyznać Polskiemu Instytutowi Rozrachunkowemu i jego delegatom prawo doręczenia zaświadczeń walutowych na artykuły wyłączone z pod kompetencji Polskiego Instytutu Rozrachunkowego, a dokładnie wyszczególnione zarządzeniem. Zaświadczenie walutowe służy do jednorazowej odprawy celnej lub skarbowej. Przy odprawach towaru, których wartość nie przewyższa zł. 50 i których waga nie przewyższa 2 kg, nie wymaga się przedstawiania zaświadczeń walutowych. Za wystawienie zaświadczenia walutowego Komisja obrotu towarowego pobierać będzie następujące opłaty: od transportu wagi do 15 tys. kg. wraz z bezpośrednim opakowaniem węgla, koksu i brykietu oraz drewna opałowego — 50 gr.; od wszelkich innych towarów przy wartości do 200 zł. łącznie — 50 gr.; przy wartości wyższej — 1 zł. O ile transport związany jednym zaświadczeniem walutowym przekracza wagą 15 tys. kg., wówczas od każdych następnych rozpoczętych 15 tys. kg. jest pobierana opłata według norm wyżej podanych.

Przyspieszenie egzekucji grzywien

Na pierwszym planie kary i grzywny ulegające przedawnieniu.

Ministerstwo Skarbu zwróciło ostatnio uwagę podległych organów na potrzebę przyspieszenia egzekucji grzywien i kar pieniężnych administracyjnych, grzywien szkolnych oraz należności, ulegających przedawnieniu. W dążeniu do usprawnienia egzekucji tych grzywien Ministerstwo oparło się na zażaleniach wierzycieli na powolność egzekucji niektórych, przez co zabrakło celu społecznego tych należności, bądź powstaje przedawnienie w prawie przymusowego ich ściągania.

Należy tu przede wszystkim wymienić grzywny i kary pieniężne, nakładane przez władze administracji ogólnej oraz grzywny nakładane przez władze szkolne. Jak wiadomo, istnieje bardzo znaczna ilość

kategorii tych kar i grzywien. Składają się na nie bowiem zarówno grzywny, wymierzane w trybie prawa o wykroczeniach, jak i grzywny oparte na procedurach administracyjnych w szczególności na przepisach o postępowaniu przymusowym w administracji, wreszcie karno-administracyjnym. Niezależnie od powyższych przepisów, chodzi również o cały szereg źródeł ustawodawczych prawa materialnego administracyjnego, których rozpiętość i znaczna ilość stanowi podstawy dla licznych grzywien i kar, wymierzanych w trybie administracyjnym. W zarządzeniu swoim do podległych organów, Ministerstwo Skarbu podkreśliło, że grzywny i kary pieniężne nakładane przez władze administracji ogólnej mogą osiągnąć swój cel, to jest

wzmóc poczucie porządku prawnego tylko wtedy, gdy ściągane są niezwłocznie. To samo odnosi się do grzywien, nakładanych przez władze szkolne, celem skłonięcia niedbałych czy opornych rodziców do regularnego posyłania dzieci do szkoły.

W odniesieniu do należności, ulegających przedawnieniu, wymienić należy daniny komunalne i świadczenia socjalne. Sprawa danin komunalnych u normowana została ustawą z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych, ogłoszoną w jednolitym tekście w r. 1936. Zgodnie z artykułem 59 ustęp 5 wspomnianej ustawy wymienione już samostne daniny komunalne, których zapłata zalega, przedawniają się po 3 latach, licząc od dnia, w którym przypadał termin ich płatności. Obowiązek ich zapłaty przechodzi również na spadkobierców do wysokości ich części spadkowej. Przedawnienie przerywa się przez doręczenie zobowiązaniem wezwania do zapłaty, przez odroczenie zapłaty lub przez zarządzenie przymusowego ściągnięcia. Jeśli chodzi o świadczenia socjalne, to zgodnie z artykułem 231 ustawy z dnia 28 marca 1933 o ubezpieczeniu społecznym prawo przymusowego ściągnięcia składek ubezpieczeniowych przedawnia się po upływie 3 lat. Należy pamiętać, że zaległe składki ściąga Ubezpieczalnia Społeczna w trybie przewidzianym ustawą o przeję-

ciu egzekucji administracyjnej przez władze skarbowe oraz o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych. Zgodnie z tym z powyższymi przepisami prawo ściągnięcia składek obciąża władze skarbowe, które nie powinny dopuszczać do przedawnienia tego rodzaju należności. Podobno zasady stosować należy do przepisów rozporządzenia z 24 listopada 1937 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych. Zgodnie z artykułem 110 powyższego rozporządzenia, prawo przymusowego ściągnięcia składek ubezpieczeniowych przedawnia się po 3 latach od dnia płatności poszczególnych składek. Pamiętać przy tym trzeba, że każda czynność, zmierzająca do ustalenia obowiązku ubezpieczenia lub ściągnięcia składek, przerywa przedawnienie, o ile pracodawca został o nim powiadomiony. Ponadto przedawnienie ulega przerwie względnie wstrzymaniu w wypadkach, przewidzianych w ustawach cywilnych w szczególności w Kodeksie Zobowiązań.

W związku z powyższym, Ministerstwo Skarbu poleciło urzędowi skarbowym pilnie baczyć, aby przy układaniu planów egzekucyjnych były w pierwszym rzędzie uwzględniane i w szybkim tempie ściągane grzywny, kary pieniężne oraz należności, które ulegają przedawnieniu.

Udowadnianie obrotów objętych scalonym podatkiem przemysłowym

Ministerstwo Skarbu wyjaśniło okólnikiem z dnia 15. 2. 1938, L. D. V. 3439/4/38 iż poza metodą przewidzianą w okólniku z dnia 25. 7. 1935 r. w przedsiębiorstwach sprzedaży, prowadzących księgi handlowe, obroty wynikające ze sprzedaży towarów objętych scalonym podatkiem przemysłowym mogą być udowodnione również specjalnymi wykazami, przedstawionymi, łącznie z zeznaniami dla wymiaru podatku przemysłowego od obrotu, a zawierającymi ilość i wartość: rimanentu początkowego (na początek okresu podatkowego), zakupów całorocznych (na podstawie faktur i rachunków zakupu) i rimanentu końcowego (na koniec okresu podatkowego) towarów, podlegających scalonemu podatkowi przemysłowemu. Wartość sprzedanych towarów, podlegających scalonemu podatkowi przemysłowemu, należy ustalić według przeciętnych rocznych cen sprzedażnych, wynikających dla poszczególnych towarów z prawidłowo prowadzonych ksiąg handlowych danego przedsiębiorstwa.

Za obrót ilościowy ze sprzedaży towarów, objętych scalonym podatkiem przemysłowym, należy uważać różnicę pomiędzy ilością całorocznych zakupów wraz z rimanentem początkowym, a ilością rimanentu końcowego.

Powyższy sposób ustalania obrotów ze sprzedaży

towarów, objętych scalonym podatkiem przemysłowym, ma — zgodnie z powyższym zarządzeniem Ministerstwa Skarbu — zastosowanie nie tylko do wymiarów podatku przemysłowego od obrotu, poczynając od roku podatkowego 1937, lecz również do nieprawomocnych wymiarów tego podatku za lata ubiegłe, jeżeli zainteresowane przedsiębiorstwa handlowe bądź w postępowaniu wymiarowym bądź też odwoławczym złożyły lub złożą władzom skarbowym w analogiczny sposób sporządzone wykazy (obliczenia).

Należy nadmienić, iż pierwsza metoda udowadniania obrotów, podlegających scalonemu podatkowi przemysłowemu od obrotu, przewidziana w wymienionym powyżej okólniku z dnia 25. 7. 1935 r., okazała się w praktyce dla wielu przedsiębiorstw handlowych zbyt uciążliwą.

Polega ona na tym, iż w przedsiębiorstwach sprzedaży, prowadzących prawidłowe księgi handlowe, obroty ze sprzedaży artykułów objętych scalonym podatkiem przemysłowym winny być wyodrębnione w księgach, a odnośne zapisy odpowiednio udokumentowane (np. specjalnymi kasowymi bloczkami sprzedaży, dziennymi wykazami poszczególnych utargów, rachunkami, korespondencją itp.).

PRZEGLĄD KUPIECKI

Lista biegłych dla spraw podatkowych KRAKÓW

AJENCJE I POŚREDNICTWA

HANDLOWE:

Czesław Czarnecki, *Bracka 17.*
Mieczysław Fryling, *Dunajewskiego 8.*
Zygmunt Gottlieb, *św. Krzyża 5.*
Bolesław Kamiński, *św. Jana 11.*
Mgr. Stanisław Kulakowski, *Mikołajska 2.*

ANTYKI:

Kazimierz Wojciechowski, *św. Jana 3.*
Abraham Stieglitz, *Rynek gl. 24.*

ANTYKWARNIE:

Salomon Adam, *Szpitalna 16.*
Józef Münnich, *Rynek gl. 17.*
Stefan Pele, *Szpitalna 19 i Szewska 19.*
Izak Schüssel, *Szpitalna 4.*
Dr. Szaja Seiden, *Rynek gl. 41.*
Dr. Aleksander Słapa, *Rynek gl. firma „Gebethner”.*
Szaja Taffet, *Szpitalna 22.*

APARATY NAUKOWE:

(chirurgiczne, chemiczne, fizyczne itp.)

Inż. Jakub Buchner, *Czysta 5.*
Leon Isenberg, *św. Marka 18.*
Ludwik Knapiński, *Mikołajska 7.*
Michał Maruńczak, *Sławkowska 10.*
Stanisław Voigt (młodszy), *Floriańska 47.*

APTEKI I SKŁADY APTECZNE:

Bolesław Jawornicki, *Długa 48.*
Tadeusz Koperski, *Karmelicka 9.*
Stanisław Króweżyński, *P. Michałowski 7.*
Tadeusz Oświęcimski, *Grodzka 24.*
Mgr. N. Salpeter, *Krakowska 9 (apt.).*

ASEKURACJE:

Dyr. Edward Pompa, *Floriańska 26.*
Herman Stiel, Dyr. Tow. „Feniks”, *Basztowa 15.*
Karol Witkowski, Dyr. „Florianki”, *Basztowa 8.*
Karol Singer, „Orzeł”, *A. Potockiego 9.*

BANKI:

Rudolf Jędrzejowski, Dyr. Banku Zw. Sp. Zar., *Rynek gl. 8.*
Mieczysław Piorunowski, *Rynek gl. 8.*
Artur Wohl, *św. Gertrudy 11.*

BIELIZNA DAMSKA:

Leopold Jasiński, *Rynek gl. 42.*
Dr. S. Lichtig, *Grodzka 71.*
Józef Głogowiecki, *Rynek gl. 43.*
Stanisław Patroński, *Rynek gl. A—B.*
Wiesław Szajdakowski, *Szczepańska 9.*

BIELIZNA MĘSKA:

Stanisław Bigosz, *Karmelicka 14.*
Maks Bohrer, *Floriańska 27.*
Zbigniew Brzozowski, *Szewska 4.*
Robert Mydlarski, *Szewska 4.*
Jan Nowak, *Floriańska 14.*
Daniel Sonnenschein, *Retoryka 20.*

BIURA BUCHALTERYJNO REWIZYJNE I KSIĘGOWOŚĆ HANDLOWA:

Aleksander Dembiński, *Al. Krasińskiego 9.*
Samuel Grynszpan, *Sebastjana 36.*
Edward Pompa, *Floriańska 26.*
Józef Propper, *Karmelicka 5.*
Tadeusz Studnicki, *Floriańska 26.*
Wilhelm Leinkram, *Lubelska 23.*

BIURA OGŁOSZEŃ I REKLAMY:

N. Kozłowski, *Rynek gl. (Polska reklama).*
Feiweil Statter, *Floriańska 55.*

BIŻUTERIA

(wyroby srebrne, złote i platerowe):

Adam Stefan Bojarski, *Floriańska 4.*
Edward Czaplicki, *Sukiennice.*
Ludwik Cyankiewicz, *Rynek gl. A—B 41.*
Emil Goldwasser, *Grodzka 25.*
Ch. D. Grünberg, *Stradom 18.*
Izaak Halpern, *Grodzka 58.*
Dr. Ignacy Neuberg, *Floriańska 2.*
A. Wanderer, *Stradom 7.*
M. Wasserman, *Grodzka 10.*

BIŻUTERIA SZTUCZNA:

Wilhelm Gottlieb, *Rynek gl. 32.*
Albin Jaworski, *św. Jana 3.*
Jakub Klein, *Stradom 13 (fma H. Oppenheim).*
St. Lebowohl, *Grodzka 4.*
L. Margulies, *Dietla 45 (fma Rakower).*
Robert Ponetz, *Sukiennice.*
Dr. Szymon Wermuth, *Floriańska 2 fma H. S. Neuberg).*

BLAWATNE:

Juda Dresner, *Stradom 10.*
Dawid Finder, *XXII. Rynek 13.*
Roman Kowalski, *Wiślna 8.*
Andrzej Lankosz, *Rynek gl.*
N. Rakower, *XXII. Rynek 11.*
Henryk Szenker, *Wrzesińska 9.*
Schönwalder Hieronim, *Floriańska 15.*
Maria Sobolewska, *Grodzka 3.*
Jan Sołtys, *Rynek gl. 26.*
Witold Truszkowski, *Sukiennice.*

BRON:

Romuald Ratyński, (udział Sp. H. Gli-
niecki, *Szewska 2*.
Józef Splichal, *Stawkowska 16*.

BUDOWLANE MATERIAŁY:

Izak Amster, *Szlak 20*.
Albin Jaworski, *św. Jana 3*.
Dr. Alfred Reiner, *Dietla 28*.

**BYDŁO ROGATE, MASARSTWO.
SPRZEDAŻ WĘDLIN:**

Walerian Brachel, *Floriańska 51*.
Piotr Bubka, *Puławskiego 21*.
Stanisław Dziewiński, *Karmelicka 9*.
Walenty Gabrys, *Lobzowska 1*.
Zdzisław Hausner, *Mogilska 33*.
Marek Kühnreich, *Krakowska 5*.
Jan Liszka, *Piłsudskiego 20*.
Stanisław Michalik, *Kalwaryjska*.
Józef Pajak, *Kalwaryjska 64*.
Feliks Przadza, *Kalwaryjska 4*.
Antoni Siódmak, *Batorego 10*.
Tadeusz Zydrón, *Długa*.

CEGIELNIE:

Zygmunt Kubaty, *Felicjanek 4*.
Inż. Stanisław Syska, *Basztowa 17*.
Bertold Weinsberg, *Karmelicka 9*.

CERAMICZNE WYROBY:

Dr. Wincenty Bogdanowski (Ćmielów),
Basztowa 17.
Arnold Ehrenpreis, *Szpitalna 38*.
Zygmunt Ingber, prok. zakł. Ceram.,
Bonarka.
Inż. Stanisław Syska, *Basztowa 17*.

CERATY:

Józef Góralik, *Rynek gł. 7*.
N. Halpern, *Poselska 18*.
Franciszek Kalisz, *Mazowiecka 15*.
A. Nussbaum, *Dietla 47*.

CUKIER**(agencje Banku Cukrownictwa):**

Julian Bobrowski, *Lobzowska 6*.
Leopold Fromowicz, *Dietla 64*.
Dawid Herzig, *Krakusa 20*.
Antoni Szarski, *Rynek gł. 6*.
Samuel Binzer, *Radziwiłłowska 15*.

CUKIERNICZE SKLEPY:

Zygmunt Atlas, *Zwierzyniecka*.
Julian Bobrowski, *Lobzowska 6*.
Jan Ciaputa, *Pl. Szczepański 1*.
Kazimierz Danek, *Karmelicka 13*.
Leopold Fromowicz, *Dietla 64*.
Maksymilian Haas, *Limanowskiego 4*.
Leopold Hauben, *pl. WW. Świątłych 11*.
Stanisław Jankowski, *Madalińskiego*.
Edward Laskowski, *św. Tomasza 16*.
Leon Lipsker, *Karmelicka 6*.
Stanisław Lück, *Piłsudskiego 20*.
Marcin Nowak, *Karmelicka 8*.
Dr. Alfred Schenker, *Morawskiego 4*.
Ignacy Spira, *Straszewskiego 2*.
K. S. Wohlfeiler, *Starowiślna 18*.
Maurycy Zwiefach, *Karmelicka 15*.

**DEWOCJONALIA I ART. SZTUKI
KOŚCIELNEJ:**

Józef Cebulski, *Szewska 12*.
Alfred Machnicki, *Mikołajska 8*.
Stanisław Rab, *Stawkowska 6*.
Kazimiera Stoecka-Sosnowska, (wł. fmy
Kopaczyński), *Bracka 2*.

DROGERIE:

Roman Finder, *Rynek gł. 12*.
Stefan Ostragowski, *K. Wielkiego 16*.
Bronisław Piętowski, *XXII. Rynek 10*.
Piotr Schapsensohn, *Estery 16*.
Tadeusz Sewerin, *Zwierzyniecka 29*.
Stanisław Sierotwiński, *S'enna 12*.
Jakub Wilkosz, *Karmelicka 14*.

DRUKARNIE:

Dr. Władysław Anczyk, *Zwierzyniecka 2*.
Inż. Juliusz Czui, *Debniki, Zagrody 10*.
Roman Ferek (Głos Narodu) *Bożego Mi-
łosierdzia*.
Józef Fischer, *Grodzka 62*.
Jan Gablankowski, *św. Jana 13*.
Benjamin Geizhals, *Kalwaryjska 18*.
Teobald Lankau (Styl): *Krupnicza 6*.

DRZEWO:

Leopold Herczka, *Al. Słowackiego 1*.
Izydor Landau, *Szewska 1*.

DYWANY:

Inż. Leopold Drozdowski, *Szewska 24*.

ELEKTROTECHNICZNE PRZYBORY

Jakub Bachner, *Tarłowska 10*.
Czesław Czarnecki, *Bracka 17*.
Teodor Dembitzer, *Poselska*.
Dr. Emil Freund (współwłaśc. fmy Eliza
Ameisen), *Dunajewskiego 3*.
Mieczysław Fryling, *Dunajewskiego 6*.
Salomon Ganz, *Dietla 40*.
Inż. Bolesław Jurski, *Jagiellońska 2*.
Izydor Kleinberger, *Stradom 13*.
Henryk Kowalski, *Karmelicka 13*.
Adolf Romer, *Plac Matejki 3*.
Inż. Bertold Strelinger, *Al. Słowackie-
go 31*.
Józef Terlecki, *Lobzowska 14*.

**FIRANKI I PRZYBORY DO
FIRANEK:**

Zygfryd Seelenfreund, *Dunajewskiego 6*.
Michał Weitz, *Floriańska 23*.
Jakub Ritterband, *Grodzka 18*.
Samuel Breit, *Grodzka 60*.
Maks Blöder, *Limanowskiego 3*.

FORTEPIANY:

Władysław Boloński, *św. Anny 3*.
Helena Smolarska, *Szewska 9*.

**FOTOGRAFICZNE
I REPRODUKCYJNE ZAKŁADY:**

Bartłomiej Furwicz, *Stawkowska 3*.
Edward Grünhauser, *Szewska 2*.
Józef Katz, *Szewska 27*.
Jar. Voigt, *Floriańska 47*.

**GUMOWE I SPORTOWE
ARTYKUŁY:**

Arnold Grønner, *Grodzka 69*.
Rebeka Spanlang, *św. Tomasza 25*.

KANTORY WYMIANY:

Hugo Ripper, *Rynek gł. 17*.
Józef Tomaszewski, *Grodzka 26*.

DREWNIANE WYROBY (skrzynie):

Władysław Ciaputa, *Podgórska 30*.
Moses Freiwald, *Wita Stwosza 4*.
Albin Jaworski, *św. Jana 3*.
Izydor Landau, *Szewska 1*.
M. Wachsmann, *Limanowskiego 32*.

FARBY I LAKIERY:

A. L. Beck, *Limanowskiego 1.*
Józef Maurycy Berger, *Pl. Szczepański 2.*
Maksymilian Chyżewski, *Lubelska 12.*
Moses Günz, *Bracka 11.*
Emil Korngold, *Zamenhoffa 5.*
Jan Migdał, *Pl. Szczepański 8.*
Artur Reim, *Rynek gł.*
Arnold Waldmann, *Limanowskiego 9.*
S. P. Weindling, *Krakowska 22.*
Szymon Weindling, *XXII. Rynek 14.*
Marian Więckowski, *Floriańska 14.*
Leon Wortsman, *Miodowa 12.*

GALANTERYJNE WYROBY I NORYMBERSZCZYŻNA:

Stanisław Bigosz, *Karmelicka 12.*
Leon Blumenkranz, *Krakowska 16.*
Zbigniew Brzozowski, *Szewska 4.*
Józef Cebulski, *Szewska 12.*
Józef Góralik, *Rynek gł. 7.*
Leopold Jasiński, *Rynek gł. 46.*
Henryk Linchütz, *Dietla 39.*
Robert Mydlarski, *Szewska 4.*
Jan Nowak, *Floriańska 14.*
Ignacy Nissenfeld, *Stradom 27.*
Helena Papiernik, *Mikołajska 11.*
Stanisław Rąb, *Ślawkowska 4.*
Jakub Stern, *Bożego Ciała 10.*
Józef Süsser, *Dietla 97.*
Wiesław Szajdakowski, *Szczepańska 9.*
Roman Szczerba, *Floriańska.*
Cyprian Szczerkowski, *Grodzka 2.*

GOSPODNIÓ-SZYNKARSKIE:

Józef Balicki, *Wola Duchacka.*
Ludwik Bartosiewicz, *Sobieskiego 19.*
Zdzisław Bogański, *Bronowice.*
Józef Bogusz, *Floriańska 19.*
Zygmunt Cywa, *Mogilska 9.*
Kazimierz Danek, *Karmelicka 13.*
Zdzisław Del Ponti, *Karmelicka 17.*
Tomasz Domański, *Dworzec Kolejowy.*
Bronisław Faglio, *Długa 55.*
Herman Feffermann, *Barska 5.*
Jonasz Heller, *Lubicz 3.*
Stanisław Jędrzejczyk, *Karmelicka 42.*
Herman Fisch, *Starowiślna 26.*
Piotr Kmiecik, *Lubicz 9.*
Jan Kotarba, *Mostowa 14.*
Gustaw Krempler, *Grodzka 43.*
Salomon Krieger, *Kalwaryjska 1.*
Teofil Kubanek, *Juliusza Lea 21.*
Aleksander Lelito, *Wola Justowska.*
Herman Lippermann, *Wielicka 72.*
Andrzej Marek, *Starowiślna 12.*
Wojciech Marona, *Wybickiego 1.*
Franciszek Międzik, *Ślawkowska 14.*
Feliks Nawrocki, *św. Jana 1.*
Wojciech Pawlik, *Wielopole 5.*
Bronisław Presner, *Długa 38.*
Jonasz Schüller, *Wielicka 31.*
Israel Schwarz, *Krakowska 29.*
Marian Sikorski, *XXII. Rynek.*

Ludwik Sroka, *Ślawkowska 15.*
Ludwik Skóra, *Limanowskiego 24.*
Jan Staszyszyn, *Mogila.*
Karol Szczepański, *Zabłocie.*
Ignacy Thorn, *Krakowska 13.*
Jerzy Urbanke, *Długa 24.*
Michał Wolny, *Węgierska 13.*
Juliusz Zaleski, *Łobzowska 28.*
Stanisław Vogler, *św. Jana 2. (Feniks).*

GRUNTA ROLNE:

Antoni Śliwiński, *Pomorska 4.*

HOTELE I PENSJONATY:

Aleksander Chrzęszcz, *Szpitalna 30. (Hotel Pollera).*
Ksawery Gruziński, *Ślawkowska 5 (Grand Hotel).*
Dr. Jan Lapiński, *Lubicz 6, (Hotel Europejski).*
Tadeusz Pileski, *Basztowa 25 (Hotel Polonia).*
Aleksander Rittermann, *Pijarska 15 (Hotel Francuski).*

JEDWABNE TOWARY:

Mendel Blum (fma Teichthal), *Krakowska 17.*
Juda Dresner, *Stradom 10.*
Gerson Grosswirth, *Dietla 91.*
Majer Erteschik, *Grodzka 8.*
Inż. Leon Mroczkowski, *Rynek gł. 7.*
Maria Sobolewska, *Grodzka 3.*
Władysław Soltys, *Floriańska 20.*
Roman Spira, *Grodzka 4.*
Jakub Sternberg, *Sienna 3.*
Witold Truszkowski, *Sukiennice.*
I. Ch. Wächter, *Stradom 19.*

KAPELUSZY SPRZEDAŻ:

B. Adolf, właśc. fmy L. Manne, *Floriańska 13.*
Zbigniew Brzozowski, *Szewska 4.*
Józef Glogowiecki, *Rynek gł.*
Antoni Jarosz, *Ślawkowska 24.*
Ludwik Krejser, *Floriańska 23.*
Aron May, *Dietla 51.*
Stanisława Rausch, *Szewska 25.*
T. Teitelbaum, *Sarego 1.*

KOLONIALNO-SPOŻYWCZE:

Maurycy Alerhand, *Pl. Szczepański 2.*
Julian Bobrowski, *Łobzowska 6.*
Józef Cieśla, *Lea 90 a.*
Zygmunt Cywa, *Mogilska 59.*
Ignacy Eisland, *Bożego Ciała 12.*
Adolf Finder, *Brodzińskiego 1.*
Józef Fischer (fma Jawornicki), *Rynek gł. 46.*
Leopold Fromowicz, *Dietla 64.*
Władysław Grabowski, *Wielicka 51.*

Maksymilian Haas, *Limanowskiego 4.*
Walery Janikowski, *Limanowskiego 36.*
Stanisław Jankowski, *Madalińskiego 11.*
Belesław Kamiński, *św. Jana 11.*
Herman Kaufmann, *Kościuszki 19.*
Józef Korta, *Piłsudskiego 20.*
Dr. Leopold Macharski, *Rynek gł. 34.*
Józef Maleta, *Ślask 47.*
Ferdynand Martinek, *Pl. Szczepański 2.*
Wojciech Olszowski, *Mały Rynek.*
Ludwik Pieczara, *Długa 31.*
Władysław Piekło, *XXII. Rynek.*
Włodzimierz Pyzik, *Mały Rynek 4.*
Maurycy Taubler (fma Huppert), *św. Gertrudy 8.*
Szymon Wolf Wachsberg, *Węglowa 3.*
Ferdynand Weindling, *Dietla 42.*
Leon Wietschner, *Stradom 23.*

KONFEKCJA DAMSKA I MĘSKA:

E. Affenhrant, *Floriańska 32.*
Abraham Beck, *Krakowska 1.*
Leon Braciejowski, *Floriańska 28.*
Zbigniew Brzozowski, *Szewska 4.*
Dawid Birnbaum, *Floriańska 2.*
Lazarz Bross, *Rynek gł. 12.*
N. Fink, *Grodzka 8.*
Gostkiewicz, *Grodzka 10.*
Leopold Jasiński, *Rynek gł. 46.*
Samuel Klein (clothing House), *Floriańska 8.*
Jan Stefan Kuhn, *Rynek gł. 4.*
Andrzej Lankosz, *Rynek gł. 46.*
Emanuel Leichter, *Pl. WW. Świętych 1.*
Józef Luftig, *Krakowska 4.*
N. Spinner, *Grodzka 45.*

KONFEKCJA DZIECIĘCA:

Maks Bohrer, *Floriańska 27.*
Adolf Faber, *Floriańska 6.*
Jakub Lustgarten, *Grodzka 69.*
Gustaw Talarek, *Rynek gł. 46.*
Maria Zubikowska, *Floriańska 20.*

KSIĘGARNIE:

Dr. Stanisław Górowski, *Floriańska 39.*
Marian Krzyżanowski, *Rynek gł.*
Józef Münnich, *Rynek gł.*
Dr. Szaja Seiden, *św. Tomasza 20.*
Dr. Aleksander Słapa (fma Gebethner), *Rynek gł. 23.*

KILIMY:

Dr. Leopold Brozdowski, *Podwale 3.*
Irena Lankosz, *Rynek gł. 48.*
Franciszek Łapczyński, *Straszewskiego 28.*
Dr. Jakub Mückenbrunn, *św. Kingi 9.*

KINEMATOGRAFIA:

Józef Blecheisen (Kino „Wanda”), *św. Gertrudy*.
Tadeusz Bukowiecki („Uciecha”), *Starowiślna*.
Aganor Lisowski („Apollo” i „Sztuka”), *św. Jana i Tomasz*.

KUCHENNE SPRZĘTY:

Leon Bcsak, *Rynek gl. 14*.
Albin Jaworski, *św. Jana 3*.
Izaak Landau, *św. Gertrudy 7*.
Dr. Adam Mirocki (fma Halski), *Sukienice*.
Józef Neufeld, *Floriańska 8*.
T. Reiner (fma T. Reiner i W. Schreiber), *Stradom 13*.
N. Schorr (fma Metal), *Dietla 58*.
Roman Sienkiewicz, *Bracka 10*.
Władysław Tomaszewski, *Rynek gl. 14*.
Wiener, junior, *Krakowska 51*.

KUŚNIERSTWO I HANDEL FUTER:

Eugeniusz Bielecki, *Poselska 15*.
Józef Fisch, *Stradom 5*.
Franciszek Gorączka, *XXII. Rynek 11*.
Dr. Jan Jachimski, *Grodzka 4*.
Tadeusz Marcinkiewicz, *Floriańska 6*.
Roman Moor, *Grodzka 13*.
Menasche Tigner, *Grodzka 28*.
Jan Trąbka, *Szevska 12*.
Antoni Zimny, *Stawkowska 21*.

KWIATY I KWIECIARNIE:

Dr. Mieczysław Kauberski, *Lubicz 36/38*.
Janina Kostolowska, *Szevska 3*.
Józef Markiewicz, *Karmelicka 7*.
Władysław Tychanowicz, *Szevska 7*.

KOSMETYCZNE I CHEMICZNE WYROBY:

Józef Głogowiecki, *Rynek gl.*
M. Hofstetter, *Zwierzyniecka 33*.
Elias Klapholz, *Tartowska 8*.
Edmund Klein (fma Liban), *Szpitalna 15*.
Jakub Leserkiewicz, *Rynek gl. 17*.
W. Lichtenstein, *Karmelicka 10*.
Dr. Leon Luster, *Floriańska 37*.
Stefan Ostrągowski, *Kaz. Wielkiego 16*.
Artur Reim, *Rynek gl.*
Dr. N. Rosenfeld (współwłaśc. fmy L. Blumenkranz), *Krakowska 16*.
Henryk Scherer (Labor. „Leo”), *Sobieckiego 1*.
Tadeusz Severin, *Zwierzyniecka 29*.
Leon Silber, *Pawia 26*.
Stanisław Szerotwiński, *Sienna 12*.

KRAWIECKIE PRZYPORY:

Roman Korec, *św. Tomasz 11*.
Józef Rortsman, *Dietla 41*.

LAMPY:

Maria Godziszewska, *Pl. Szczepański*.
Mojżesz Glass, *Dietla 35*.
Inż. Fryderyk Pontes, *Bracka 10*.
Józef Terlecki, *Łobzowska 15*.
Władysław Tomaszewski, *Rynek gl. 16*.

LECZNICÉ:

Dr. Stanisław Ptak (Lecznica Związkowa), *Garncarska 11*.

ŁAŻNIE:

Zofia Suska, *Grodzka 20*.

MASZYNY ROLNICZE, DO RACHOWANIA I PISANIA ORAZ CZĘŚCI SKŁADOWE MASZYN:

Inż. Wacław Cieślewski, *Rynek gl. 6*.
Witold Dynowski, *Bracka 17*.
Jakub Gross, *Starowiślna 1*.
Albin Jaworski, *św. Jana 3*.
Gustaw Kremler, *Grodzka 44*.
Maks Löwenstein, *Zwierzyniecka 11*.
Inż. Maksymilian Münz, *Bonerowska 11*.
Edward Pompa, *Floriańska 26*.
Edward Wasung, *św. Jana 3*.

MEBLE:

Izrael Hersztal (fma Natowicz), *Bracka 13*.
Józef Himmelblau, *Dajwór 4*.
N. Honigwachs (fma Styl), *Szpitalna 11*.
Mendel Jakob, *Limanowskiego*.
Franciszek Łapezyński, *Straszewskiego*.
Szczepan Łojek, *Szpitalna 34*.
S. Manne, *Szpitalna 6*.
Tomasz Najder, *Karmelicka 33*.
Inż. Roman Radwański (fma Iglicki), *Stawkowska 10*.
Józef Szczurek, *Stolarska 6*.
Artur Spira, *Starowiślna 36*.
Michał Wojtala, *Rynek gl. 9*.

MODNIARSTWO.

Moses Gletzer, *Grodzka 39*.
Izak Gross, *Grodzka 32*.
Beno Halpern, *Grodzka 40*.
Emil Thieberger, *Grodzka 38*.

MOTOCYKLE, ROWERY, CZĘŚCI SKŁADOWE, INSTRUMENTY MUZYCZNE:

H. Brauner (fma Weiss i ska), *Meiselsa 13*.
J. Feigenbaum (fma Muza Harmonia), *Plac Mariacki 1*.
Leopold Heim (fma Brachfeld), *Poselska 13*.
Leopold Hutterer, *Grodzka 44*.
N. Jacobi (fma Irwing), *Grodzka 60*.
Franciszek Kluska, *Grodzka 63*.
B. Spira (fma Weissberg i Spira), *św. Gertrudy 29*.
Tadeusz Żuk, *Floriańska 57*.

MYDLARSTWO, NAFTA, OLEJE:

Ferdynand Flieg, *św. Jana 10*.
L. Friedmann, *Piekarska 9*.
Jan Migdał, *Pl. Szczepański 9*.
Artur Reim, *Rynek gl.*
Antoni Surowiecki, *Zwierzyniecka 21*.
Maurycy Ubersfeld, *Józefińska 41*.
Marian Więckowski, *Floriańska 14*.

NABIAŁ:

Abraham Beckman, *Wolnica 14*.
Eisig Eichentahl, *Józefa 9*.
Abraham Gross, *Mostowa 4*.
Herman Hochman, *Starowiślna 52*.
Mojżesz Kichler, *Szevska 5*.
Jakub Rafałowicz, *Miodowa 28*.
Regina Rubinstein, *Dietla 46 a*.

NASIONA I ZIEMIOPŁODY:

Izrael Abrahamer (dla mąki), *Łobzowska 5*.
S. B. Grünwald, *Sarego 5*.
Wilhelm Hecker (dyr. fmy „Ziarno”), *Zabłocie*.
Dr. Mieczysław Kamberski, *Lubicz 36/38*.
Bogusław Kleszczyński, *Karmelicka 23*.
Jakub Kronengold, *Szczepańska 9*.
Elias Landau, *Pańska 5*.
Mojżesz Lemler, *Świętokrzyska 2*.
Ferdynand Martinek, *pl. Szczepański 2*.
Szymon Silbiger, *Dolnych Młynów 9*.
Antoni Śliwiński, *Pomorska 4*.
Jan Kostecki, *Zacisze 8*.

NIERUCHOMOSCI I LOKALE:

Kazimierz Brzeziński, *Filarecka 10.*
Jan Burzyński, *Krowoderska 69.*
Julian Eintrat, *Wybickiego 9.*
Zygmunt Grünberg, *Bonerowska 4.*
Dr. Jan Jachimski, *Grodzka 14.*
Inż. Władysław Kleinberger, *Starowiśl-
na 8.*
Jan Kwiatkowski, *Zwierzyniecka 19.*
Andrzej Lankosz, *Rynek gl.*
Zbigniew Odrzywolski, *Karmelicka 35.*
Inż. Eugeniusz Ronka, *Pl. Szczepański 5.*
Inż. Włodzimierz Rychlewski, *Kremc-
rowska 16.*
Władysław Stupnicki, *Szewska 21.*
Adam Szarski, *Rynek gl. 6.*
Dr. Andrzej Wołoszyński, dyr. „Herbe-
wo”, *Sereno Fenna 12.*
Janusz Zarzecki, *Starowiślna 17.*

OBRAZY I DZIEŁA SZTUKI:

Kazimierz Wojciechowski, *św. Jana 3.*
Zygmunt Ziembicki, *Pl. Mariacki 2.*

OBUWIE:

Wojciech Kapera, *Ślawkowska 11.*
Ignacy Kluger, *Grodzka 9.*
Emil Lerner, *Krakowska 4.*
Menasche Medan, *Kalwaryjska 8.*
Feiweł Monderer, *Floriańska 22.*
Józef Palonek, *Rynek gl. 7.*
Karol Schneeweiss (fma Delka), *Limanow-
skiego 1.*
Sperling (fma Salamandra), *Floriań-
ska 18.*
Stanisław Trembecki, *Józeffińska 2.*
Władysław Ulman, *Rynek gl. 46.*
Józef Wodnicki (fma Werner), *Ślaw-
kowska 15.*
Huppert Zakrzewski, *Zwierzyniecka 23.*

OKUCIA BUDOWLANE I ROBOTY ŚLUSARSKIE:

Inż. Władysław Bieniarz, *Szpitalna 18.*
Witold Dynowski, *Bracka 17.*
Roman Sienkiewicz, *Bracka 4.*

OPTYCZNE ARTYKUŁY:

Konrad Grössler, *Grodzka 41.*
Józef Rogowski, *Floriańska 2.*
Jan Voigt, *Floriańska 47.*
Kazimierz Zieliński, *Rynek gl. 39.*

OWOCE ZAGRANICZNE I KRAJOWE:

Julian Bobrowski, *Lobzowska 6.*
Ignacy Gerner, *Miodowa 7.*
Stanisław Jankowski, *Madalińskiego 11.*
Józef Lehrfeld, *B. Ciała 4.*
Izydor Lindenbaum, *Miodowa 19.*
Władysław Matykiewicz, *Pl. Szczepań-
ski 8.*
Izydor Meth, *św. Tomasza 2.*
Marcin Nowak, *Karmelicka 8.*
Franciszek Piela, *Karmelicka 21.*

PAMIĄTKI KRAKOWSKIE, WYROBY LUDOWE:

Franciszek Bednarz, *Floriańska 51.*
Stanisława Jaworska, *Ślawkowska 3.*
Albin Jaworski, *św. Jana 3.*

PAPIER I PRZYBORY KANCELARYJNE:

M. Breiner, *Brodzińskiego 2.*
Tadeusz Czajkowski, *Limanowskiego 9.*
Tomasz Czajkowski, *Zwierzyniecka 37.*
Edward Czapliński, *Szewska 2.*
Adolf Dortheimer, *Sobieskiego 14.*
Dr. Józef Frist, *Floriańska 37.*
Izydor Gottlieb, *Dietla 3.*
Szyja Neuman, *Dietla 55.*
Władysław Panek, *Rynek gl. 37.*
Jakub Lemberger, *Starowiślna 17.*
Efraim Ratz, *Czarnowiejska 70.*
Stanisław Rąb, *Ślawkowska 6.*
Wolf Rosenblum, *Grodzka 40.*
Józef Steif, *Krakowska 35.*
Jakub Stern, *B. Ciała 10.*
Zygmunt Ziembicki, *Pl. Mariacki 2.*

PAPIEROWYCH TORB WYRÓB I KARTONAŻE:

Julian Bobrowski, *Lobzowska 6.*
M. Dubiner, *Dietla 37.*
S. Heitler, *Długosza 6.*
M. Schönwetter, *Węgierska 12.*
Zygmunt Ziembicki, *Pl. Mariacki 2.*
Jan Nowak, *Groble 21.*
Zofia Ulatowska, *Jagiellońska 10. 11. p.*

PARASOLE:

Abraham Frühauf, *Miodowa 10.*
Samuel Liebeskind, *Rynek gl. Pasaż Bie-
laka.*
Jan Rimler, *Grodzka 12.*
Abraham Schreiber, *Stradom 10.*

PIEKARNIE:

Florentyn Goetz, *Limanowskiego 20.*
Tadeusz Kozłowski, *Wiślana 3.*
Franciszek Magiera, *Zwierzyniecka 1.*
Henryk Molicki, *Kaz. Wielkiego 12.*
Władysław Platek, *Długosza 3.*
Jan Zieliński, *Karmelicka 21.*

PIERZE:

Jakub Briefel, *Józefa 12.*
Chune Scheuer, *Józefa 15.*
Izydor Tenzer, *Krasickiego 14.*
Julian Tomaszewski, *Mikołajska 32.*

PLÓTNA:

Roman Austern (fma „I. Wikler”), *Stradom 5.*
Samuel Goldschmiedt, *Stradom 13.*
Roman Kowalski, *Wiślana 8.*
Maria Kulinowska, *Ślawkowska 13.*
Jan Soltys, *Rynek gl. 26.*
Witold Truszkowski, *Sukiennice.*

PIWIARNIE, WYSZYŃK I SPRZEDAŻ PIWA:

Franciszek Międzik, *Ślawkowska 14.*
Karol Szczepański, *Zabłocie.*

POŃCZOCHY:

Dr. Samuel Lichtig, *Grodzka 71.*
Szymon Tauber, *Stradom 2.*

POKCELANA I SZKŁO:

Dr. Bogdanowski (dyr. fa Ćmielów),
Basztowa 17.
Salomon Buchbinder, *B. Ciała 15.*
Adolf Faber, *Floriańska 6.*
Maria Godziszewska, *Pl. Szczepański 5.*
Albin Jaworski, *św. Jana 3.*
Szymon Liebling, *Starowiślna 50.*
Józef Steinmetz, *Bracka 5.*
Władysław Tomaszewski, *Rynek gl. 16.*

PRALNIE:

Franciszek Bębenek, *Grzegorzewska 32.*
Wiktoria Bigoszowa, *Garbarska 22.*
Aleksander Mandelbaum, *Czarnowiej-
ska 72.*
Wilhelm Reder, *Czarnowiejska 74.*
Józef Weinberger, *Dąbrowskiego 11.*

PRZYBORY DO PALENIA:

Tadeusz Czajkowski, *Limanowskiego* 9.
Tomasz Czajkowski, *Zwierzyniecka* 37.
Stanisław Kopeński, *Osiedle Ofic.* 59.
Stanisław Ramza, *Sławkowska* 21.

RĘKAWICZKI:

Leopold Jasiński, *Rynek gl.* 46.
Tadeusz Lubański, *Św. Anny* 2.
Juliusz Nacht, *Stradom* 5.
Stanisław Patroński, *Rynek gl. A—B.*

RYBY I ŚLEDZIE:

Izrael Beck, *Szczepańska* 3.
Julian Bobrowski, *Miodowa* 10.
Mojżesz Kalfuss, *Sarego* 18.
Kazimierz Ogorzały, *Szczepańska* 11.
Hirsch Wiener, *Augustiańska* 15.

SAMOCHODOWA BRANŻA:

Dr. Edward Charasz (fma „Automotor”),
Pijarska 17.
Dominik Kowalski, *Groble* 4.
Dr. Bolesław Macudziński (P. Z. P. Turyst.), *Lubicz* 4.
Dr. Karol Pisek (fma „Autotechnika”),
Bracka 5.
Juliusz Riss, *Dunajewskiego* 3.
Emil Seeman, *Pl. Szczepański* 6.

SAMOCHODOWE DOROŻKI:

Jan Altman, *Kraszewskiego* 25.
Stanisław Czarnik, *Wielopole* 8.
Józef Obrzut, *Krowoderska* 47.
Ludwik Pogorzelski, *Zielna* 54.
Władysław Wzorek, *Kościuszki* 53.
Józef Zak, *Zielna* 17.

SKÓRY SUROWE I WYPRAWIONE:

Pinkas Anisfeld, *Dietla* 33.
Piotr Czubryt, *Pijarska* 22.
R. Fröblich, *Św. Stanisława* 12.
Szymon Gibek, *Św. Krzyża* 7.
Józef Heublum, *Rzeźnicza* 9.

SKÓRY WYPRAWIONE:

Józef Horowitz, *Koetek* 2.
N. Offner (fma M. Hendler), *Dietla* 48.
Salomon Perlberger, *Dietla* 54.
Naftali Schenirer, *Dietla* 44.

SKÓRY SUROWE:

Mojżesz Kalfuss, *Sarego* 18.
Józef Leinkram, *Wrzesińska* 10.
Ch. M. Seelengut, *Stradom* 27.
Antoni Siódma, *Batorego* 10.
Tadeusz Zydrón, *Długa* 67.

SKÓRZANE WYROBY:

Józef Cebulski, *Szewska* 12.
Stanisław Rąb, *Sławkowska* 6.
Ignacy Rybka, *Floriańska* 13.
Dawid Scheinowitz, *Grodzka* 43.

SPEDYCJA:

Dr. Adam Berestyński (fma Hartwig),
Floriańska 4.
Salo Langer, *Sarego* 24.
Dr. Stanisław Ładziński, *Grodzka* 60.
Stanisław Kułakowski, *Mikołajska* 2.

SPRZĘT RADIOWY:

Stanisław Dobija, *Szewska* 12.
Tadeusz Żuk, *Floriańska* 57.

SREBRNA I METALOWA GALANTERIA:

Stefan Bojarski, *Floriańska* 4.
Edward Czaplicki, *Sukiennice*.
Albin Jaworski, *Św. Jana* 3.

SZCZOTKI:

Inż. Franciszek Drobnia, *Kościuszki* 54-56.
I. Gross, *Bożego Ciała*.
Antoni Surowiecki, *Zwierzyniecka* 21.

SZEWSKIE PRZYBORY:

Samuel Herzog, *Retoryka* 22.

TOWARY TEKSTYLNE I WŁÓKIENNICZE:

manufaktura bawełniana:
Leon Bucheister, *Stradom* 25.
Dawid Finder, *Rynek gl.* 13. XXII.
Lazar Freiwald, *Floriańska* 34.
Roman Kowalski, *Wiślna* 8.
Maks Lauterbach, *Bracka* 7.
Jan Sołtys, *Rynek gl.* 26.

Arnold Steiner, *Sarego* 22.
Jakub Sternberg, *Sienna* 1.
Ascher Sternheim, *Miodowa* 10.
Witold Truszkowski, *Sukiennice*.

manufaktura wełniana i sukno:

Leon Freiman, *Dietla* 44.
Dawid Izraeler, *Krakowska* 1.
Dawid Monderer, *Grodzka* 38.
Józef Schönberg, *Grodzka* 41.
Arnold Steiner, *Sarego* 22.
Jakub Sternberg, *Sienna* 1.
Józef Schönberg, *Grodzka* 38.

WINA:

Józef Fischer (fma Jawornicki), *Rynek gl.* 46.
Joachim Goldstöff, *Mostowa* 10.
Jan Piotr Grosse, *Rynek gl.* 34.
Pinkus Landau, *Węgierska* 6.
Antoni Szarski, *Rynek gl.* 6.
Waldemar Adolf Zawuski (fma „Societe des grande vine Francais”), *Floriańska* 18.
Józef Schenker, *Senacka*.

WÓDKI (wyrób i sprzedaż):

Franciszek Międzik, *Sławkowska* 14.
Emil Stein (fma „Arkadia”), *Grzegorzewska* 4.
Wacław Szymczakowski, *Mogilska* 27.

WÓZKI DZIECIĘCE:

Ignacy Botwin, *Floriańska* 31.
Regina Krischer, *Zwierzyniecka* 6.
Wacław Taraba, *Pl. Szczepański* 3.

WELNY I WŁÓCZKI:

Maks Blöder, *Limanowskiego* 3.
A. Ferber, *Szewska* 21.
Henryk Leidner, *Stradom* 6.
Henoeh Lieberfreund, *Stradom* 17.
Litman Schickman, *Grodzka* 71.

WĘGIEL I DRZEWO OPALOWE:

Alfred Dankiewicz, *Podgórska* 37.
Jakub Färber, *Pawia* 11.
Ignacy Glass, *Zamojskiego* 5.
Leopold Haubensstock, *Prądnicza* 31.
Teofil Hyla, *Warszawska* 32.
Inż. Jerzy Kukucz, *Zabłocie* 6.
Dr. Adam Kwiatkowski, *Zwierzyniecka* 19.
Dr. Leopold Liebeskind (fma Holzer),
Św. Krzyża 5.

Zygmunt Rendel, *Zacisze 14.*
Osiat Rozmarin, *Węgierska 7.*
Lech Schönfeld, *Grzegórzecka 53.*
Dr. Jan Sulikowski, *Pawia 12.*
Chiel Symchowiez, *Podgórska 29.*

WYPOŻYCZALNIE KSIĄZEK:

Szymon Feil, *Stradom 19.*
Julia Goldstein (Alfa), *Jagiellońska.*
Izydor Pechner, *Poselska 18.*
Aniela Starzewska, *św. Jana 6.*

WYROBY CZEKOLADOWE I CUKROWNICZE:

Julian Bobrowski, *Lobzowska 6.*
Jan Ciaputa, *Stolarska 13.*
Kazimierz Danek, *Karmelicka 13.*
Stanisław Jankowski, *Madalińskiego 11.*
Edward Laskowski, *św. Tomasza 16.*
Władysław Molkner (fma Suchard), *Ma-
sarska 6/8.*
Adam Piasecki, *Wrocławska 17.*
Szyja Weingarten (fma Nadzieja), *Ma-
stowa 10.*

ZABAWKI:

Mejżesz Heitner, *Grodzka 31.*
Zdzisław Hild, *Karmelicka 13.*
M. Mostberg (fma Blumenkranz), *Kra-
kowska 16.*
Gustaw Talarek, *Rynek gl. 34.*

ZAKŁADY POGRZEBOWE:

Onufry Fiut, *Grzegórzecka 47.*
Stanisław Stawowiak, *Kopernika.*
Karol Waga, *Mikołajska 5.*

ZEGARKÓW SPRZEDAŻ:

Stefan Bojarski, *Floriańska 4.*
Józef Płonka, *Szewska 12.*

ŻELAZO I WYROBY ŻELAZNE:

L. Bosak, *Kupa 6.*
Ignacy Grünfeld, *Szewska 8.*
Albin Jaworski, *św. Jana 3.*
Benjamin Kohn, *Szewska 9.*
M. Knopf, *Wolnica 5.*

M. Kornheiser, *Węglowa 3.*
Samuel Landesdorfer, *XXII. Rynek 12.*
Emil Lewkowiez, *Kalwaryjska 6.*
Dr. Adam Mirocki, *Sukiennice.*
Wiktor Schein, *Starowiślna 81.*
Ferdynand Schenker, *Bonifraterska 1.*
Ch. Schönberg, *Senacka 7.*
Roman Sienkiewicz, *Bracka 2.*
Jakub Sternreich, *XXII. Rynek 15.*

AMORTYZACJA BUDYNKÓW, INSTALACJI I URZĄDZEŃ FABR.:

Inż. Jan Buchner, *Dolnych Młynów 9.*
Dr. Józef Hawliczek, *Tarnów, Nowy
Świat 4.*
Józef Kaczmarczyk (budowniczy), *Szu-
jskiego 11.*
Inż. Jan Krygowski, *Katowice, Kościusz-
ki 65.*
Dr. Leopold Macharski, *Rynek gl. 34.*
Inż. Stefan Sagański (fma Zieleniewski),
Grzegórzecka 69.
Adam Szarski, *Rynek gl. 6.*

Lista biegłych dla drobnego kupiectwa

DLA BRANŻY SPOŻYWCZEJ:

Rosenstein Jakub, *Wybickiego 11.*
Brenner Samuel, *Dębni, Rynek 3.*
Rumstein Izak, *Starowiślna 45.*

DLA BRANŻY RYBIARSKIEJ:

Keil Salomon, *Wawrzyńca 28.*

DLA BRANŻY GALANTERYJNEJ:

Szymon Sternberg, *Miodowa 7.*
Natan Westreich, *Berka Joselewicza 11.*

DLA BRANŻY MLECZARSKIEJ:

Kremsdorf Leon, *Długa 78.*
Kurz Beraclie, *Dietla 29.*
Pacanower Michał, *Lwowska 23.*

DLA BRANŻY WĘGLARSKIEJ:

Rosenzweig Bernard, *Jaskółca 4.*
Steiner Menasche, *Dietla 28.*

DLA BRANŻY KONFEKCYJNEJ:

Schwarz Aron Menasche, *Krakowska 4.*

DLA BRANŻY CUKIERN.-OWOCARSKIEJ:

Kopito Hirsch, *Starowiślna 21.*
Schlüssel Mendel, *Starowiślna 95.*

DLA BRANŻY FARB I ARTYKUŁÓW GOSPODARCZYCH:

Herman Jeremiarz, *Starowiślna 26.*

DLA BRANŻY MAGLARSKIEJ:

Jochnowicz Henryk, *Dietla 7.*

DLA BITEGO DROBIU:

Schaja Schmeiser, *Estery 10.*
Blau Naftali, *Estery 16.*

DLA BRANŻY BŁAWATNEJ:

Moses Bittersfeld, *Krakowska 4.*

